

Investigating the Spiritual Vitality and Communication Skills of Gifted Students and Graduates Entering the University before the Age of 15

Alireza mohammadi: P.h.D student, Department of Psychology and Education of Exceptional Children, Research and Science Brance, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Gholam Ali Afrooz*: Department of Psychology and Department of Psychology and Education of Exceptional Children, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.

Mehdi Shah Nazari: Faculty member, PhD in Psychology, Islamic Azad University, Karaj Branch, Karaj, Iran.

Sogand Ghasemzade: Faculty member, Department of Psychology and Education of Exceptional Children, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.

Abstract

Purpose: The purpose of this research was to "investigate the spiritual vitality and communication skills of gifted high IQ students and graduates who entered the university before the age of 15".

Methods: The research method in terms of purpose was practical, in terms of the method of collecting data was descriptive post-event, and causal-comparative research. The statistical population in this research was gifted students and graduates who entered the university before the age of 15, and also their peers in terms of year of entrance, average of grade, and job type. In addition, the sampling method was non-random and available that two groups responded to Afrooz's Spiritual Vitality Questionnaire (2015) and Bar-On Emotional-Social Intelligence Questionnaire (2015). Then frequency distribution tables, bar charts, mean and standard deviation, Cronbach's alpha coefficient, Kolmogorov-Smirnov test, one-sample t test and multivariate analysis of variance were additionally used for data analysis. The data of this research was analyzed using SPSS software version 22.

Findings: The results of the analysis showed that the average of spiritual vitality, communication skills and their subscales in both groups were significantly higher than the expected average.

Conclusion: The average of spiritual vitality and communication skills in the gifted group were significantly higher than the normal group.

Keywords: smart students, spiritual vitality, communication skills, smartness, intelligence.

***Corresponding author:** Department of Psychology and Department of Psychology and Education of Exceptional Children, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.

Email: afrooz@ut.ac.ir

Investigating the Spiritual Vitality and Communication Skills of Gifted Students and Graduates Entering the University before the Age of 15

Introduction: Today, intelligence is generally understood as the ability to understand and to adapt to the environment using inherited abilities and learned knowledge (Pahor et al. 2019). Humans are incredibly intelligent creatures and we rely on our intellectual abilities every day. Although intelligence can be defined and measured in countless ways, our overall intelligence as a species makes us incredibly unique and allows us to thrive for generations to come (Rohl 2020).

Intelligence has been defined or conceptualized in different ways, some of them are compatible with each other but others are contradictory. Of course, intelligence is a real phenomenon that can be explained, but people's perceptions of that phenomenon are completely different, just as different perceptions are imagined in the same scene from the movie. Accordingly, the purpose of this research was to "examine the spiritual vitality and communication skills of gifted students and graduates who entered the university before the age of 15".

Materials and methods: The method of the present research in terms of the goal and in terms of the implementation method according to the nature of the subject (comparison of spiritual vitality between gifted students and graduates who entered the university before the age of 15 with those who studied without leap) was fundamental and causal-comparative research, respectively. Causal-comparative research refers to research in which the researcher examines the possible causes of its occurrence with regard to the dependent variable. Given that the data collection was done at a specific point in time, hence the current research was cross-sectional. Documentary and library methods were used to examine the theoretical aspects of the research, and the basis of data collection was a questionnaire. In fact, by using these scientific and conceptual bases as well as the information obtained from the questionnaires, the subject was explained. The statistical population of the present study included two groups. A group of gifted students and graduated who entered the university before the age of 15, and another endo-group of people who studied without leaps. To identify the gifted students, the National Elite Foundation, the Educational Talent and Inquiry Organization were referred through coordination and identification with the help of the Ministry of Science. Also, the normal group included all the people who entered the university at a normal age or were in the same range in terms of age and academic progress (average) and working in a job environment with the gifted in the current conditions. In this research, non-random sampling method and available were used to select the people of the sample group. A number of 32 gifted students and graduates who entered the university before the age of 15 were selected. 32 students and graduates who were almost the same as the first sample in terms of year of entry, average and job type were selected.

The criteria for entering the research were as follows: above average intelligence (at least two standard deviations), entering university at the age of 15, studying in a national university and academic success, and having no history of physical or mental illness, especially after Entering the university that had overshadowed or delayed the individual's performance. In the present study, the researcher collected research data from Afrooz's spiritual vitality questionnaire (2015) and Bar-On's social-emotional intelligence questionnaire in addition to the personal profile form, (Adults) (1980) used. First, we used library studies to study the subject, then using a non-random sampling method, 32 talented students and graduates who entered the university before the age of 15 were selected. Next, questionnaires of general characteristics were distributed among them. After completing the questionnaires, they were collected and then coded and analyzed in SPSS software version 22, finally.

Findings: The results of the analysis showed that the average of spiritual vitality, communication skills and their subscales in both groups were significantly higher than the expected average. Mean and

standard deviation were used to describe spiritual vitality and its scales in two groups. And to determine the level of spiritual vitality and its scales in two groups, considering that the answers to each question in the questionnaire were in the form of four options, which were scored as completely disagree = 0 to completely agree = 3, the expected average score in each question was equal to 1.5, therefore, the comparison of the mean of each sub-scale and the total score, the number of questions multiplied by 1.5, and the one-sample t-test was used.

Conclusion: In the first hypothesis of the research that "spiritual vitality of gifted students and graduates who entered the university before the age of 15 is different from normal people.", Because the independent variable in two levels (gifted and normal groups) and the dependent variable, i.e. spiritual vitality, were not significantly different from the normal distribution in the two groups; therefore, the average spiritual vitality and communication skills in the gifted group were significantly higher than the normal group.

Keywords: smart students, spiritual vitality, communication skills, smartness, intelligence.

مجله‌ی توسعه‌ی آموزش جندی‌شاپور
فصلنامه‌ی مرکز مطالعات و توسعه‌ی آموزش علوم پزشکی
سال سیزدهم، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۱

بررسی نشاط معنوی و مهارت های ارتباطی دانشجویان و دانش آموختگان تیزهوش با ورود به دانشگاه قبل از ۱۵ سالگی

علیرضا محمدی: دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

غلامعلی افروز*: عضو هیئت علمی، گروه روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

مهدی شاه نظری: عضو هیئت علمی، دکتری روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، کرج، ایران.
سوگند قاسم زاده: عضو هیئت علمی، گروه روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

چکیده

هدف: هدف این پژوهش «بررسی نشاط معنوی و مهارت های ارتباطی دانشجویان و دانش آموختگان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده اند» بود.

روش کار: روش پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر نحوه گردآوری اطلاعات توصیفی، پس رویدادی و از نوع پژوهش های علی - مقایسه ای بود. جامعه آماری در این پژوهش دانشجویان و دانش آموختگان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده اند و افراد همتر از آنها از نظر سال ورود و معدل و نوع شغل بود. روش نمونه‌گیری غیر تصادفی و در دسترس بود. دوگروه به پرسشنامه‌ی نشاط معنوی افروز (۱۳۹۵) و پرسشنامه هوش هیجانی - اجتماعی بار-اون (۱۳۸۳) پاسخ دادند. برای تجزیه و تحلیل داده ها از جداول توزیع فراوانی، نمودارمیله ای، میانگین وانحراف استاندارد، ضریب آلفای کرونباخ، آزمون کولموگروف-اسمیرنوف، آزمون t تک نمونه ای و تحلیل واریانس چند متغیری استفاده شد. داده های این پژوهش با استفاده از نرم افزار Spss نسخه ۲۲ تجزیه و تحلیل شد.

نتایج: نتایج تحلیل نشان داد، میانگین نشاط معنوی، مهارت های ارتباطی و خرده مقیاس های آنها در دو گروه به صورت معناداری از متوسط مورد انتظار بیشتر بود.

نتیجه گیری: میانگین نشاط معنوی و مهارت های ارتباطی در گروه تیزهوشان به صورت معناداری بیشتر از گروه عادی بود.

واژگان کلیدی: دانش آموختگان تیزهوش، نشاط معنوی، مهارت های ارتباطی، تیزهوشی، هوش.

***نویسنده مسؤول:** عضو هیئت علمی، گروه روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

Email: afrooz@ut.ac.ir

مقدمه

امروزه هوش به طور کلی به عنوان توانایی درک و سازگاری با محیط با استفاده از توانایی های موروثی و دانش آموخته شده درک می شود (پاهور و همکاران ۲۰۱۹). انسان ها موجودات فوق العاده باهوشی هستند و ما هر روز به توانایی های فکری خود متکی هستیم. اگرچه هوش را می توان به طرق بی شماری تعریف و اندازه گیری کرد، اما هوش کلی ما به عنوان یک گونه، ما را به طرز باورنکردنی منحصر به فرد می کند و به ما اجازه می دهد تا نسل ها بعد پیشرفت کنیم (روحل ۲۰۲۰).

هوش به روشهای مختلفی تعریف یا مفهوم بندی شده است، بعضی از آنها با یکدیگر سازگار هستند اما برخی دیگر با هم متناقض هستند. مطمئناً هوش یک پدیده واقعی قابل توضیح است، اما برداشت مردم از آن پدیده کاملاً متفاوت است، همانطور که در یک صحنه از فیلم برداشت های متفاوتی تصور می شود. به عنوان مثال، برخی هوش را به عنوان یک ویژگی بیولوژیکی تعریف می کنند (هیر ۲۰۱۶).

بررسی ویژگیهای روانشناختی، شناختی، شخصیتی و ارتباطی دانش آموزانی که از هوش و استعداد برجسته تری نسبت به دیگران برخوردارند، امروزه یکی از حوزه های مورد علاقه روانشناسان تربیتی و متخصصان تعلیم و تربیت است. تیزهوشی عبارت است از برتری هوشی، شناختی، خلاقیت و انگیزه های زیاد در فرد به طوری که وی را از اکثر همسالان متمایز ساخته و قادر می سازد که چیزی ارزشمند به جامعه ارائه دهند و دانش آموزان تیزهوش در مقایسه با دانش آموزان عادی به طریقی برتری دارند (امیری و همکاران ۱۳۹۸).

گزارش جهانی نشاط هر سال از سوی پژوهشگران سازمان ملل منتشر می شود. در گزارشی که فروردین سال ۱۳۹۸ توسط سازمان ملل منتشر شد شش متغیر، سرانه تولید ناخالص داخلی، حمایت اجتماعی، امید به زندگی سالم در بدو تولد، آزادی در انتخاب فعالیت زندگی، فعالیت های خیرخواهانه و ادراک و شیوه مقابله با

فساد به عنوان مهم ترین متغیرهای تاثیر گذار بر نشاط عمومی ر کشورهای مختلف در نظر گرفته شده بودند. در این گزارش ایران در جایگاه ۱۱۷ در بین ۱۵۴ کشور جهان قرار گرفت. براساس این بررسی فنلاند در رأس شادترین کشورهای جهان است. ایران در جدول بررسی میزان شادی در سال ۲۰۱۶ در رتبه ۱۰۵ قرار داشت که در مقایسه با سال ۲۰۱۵، پنج پله بالاتر آمده و بهتر شده بود، اما سال ۲۰۱۹ نسبت به سال ۲۰۱۶ رتبه مذکور ۱۲ پله سقوط کرده است. با توجه به این گزارش ها برای افزایش نشاط اجتماعی در جامعه ایران باید برنامه ریزی مناسب انجام شود تا هم از بروز مشکلات ناشی از افسردگی پیشگیری شود و هم به توسعه یافتگی کشور کمک شود (ایلوخانی و همکاران ۱۳۹۸).

نشاط معنوی یعنی احساس آرامش، مهرورزی و امیدبخشی با وارستگی و بخشایشگری و برخورداری از طراوت و زلالی درون با باور به خالق هستی (افروز ۱۳۹۵). نشاط معنوی، رضایت عمیق و لذتی است که در زیر همه امواج سطحی زندگی روزمره وجود دارد. این همان ایمان و شگری است که باز درون نشات می گیرد. رشد یافتن از خلال پستی و بلندی های زندگی است (جانیس ۲۰۱۰).

افراد ممکن است خوشبختی و نشاط شما را به عنوان حماقت تلقی کنند. دیگران ممکن است با حسادت به نشاط شما پاسخ دهند یا ممکن است آن را با دلایل شخصیشان توجیه کنند. انسان ها موجودات جالبی هستند. در واقع افرادی هستند که در حالیکه دیگر فرد را در حال نشاط می بینند، او را می آزمایند و تلاش می کنند تا آن زن یا مرد با نشاط را به حالتی که خیلی بانشاط نبود، پائین بیاورند. حالتی مثل بقیه مردم. بنابراین، برای آنکه بانشاط باشید لازم نیست خیلی خوشحال به نظر برسید (جانیس ۲۰۱۰).

نشاط در مورد اینکه چگونه افراد با خود، جامعه یا محیط سازش می یابند، بحث می کند (رحیمی، نوحی و نخعی ۱۳۹۲).

سطح قابل انتساب به هوش عمومی توضیح می دهد. هوش اجتماعی با هوش هیجانی همپوشانی داشته است. با این حال، تمایز واضحی بین این دو مفهوم وجود دارد اگرچه هر دو به طور قابل توجهی با یکدیگر مرتبط هستند (بوسو ۲۰۲۰).

ارتباط سراسر زندگی انسان را فرا گرفته است. انسان به کمک ارتباط زنده می ماند، رشد و تکامل می یابد و سعادت و خوشبختی وی تا حد زیادی به چگونگی رابطه او با دیگران بستگی دارد. مهارت های ارتباطی به منزله آن دسته از مهارت هایی هستند که به واسطه آنها افراد میتوانند درگیر تعامل های بین فردی و فرایند ارتباط شوند؛ یعنی فرایندی که افراد در طی آن، اطلاعات، افکار، احساسات خود را از طریق مبادله کلامی و غیر کلامی با یکدیگر در میان میگذارند. پژوهش بهادری و خسرو شاهی (۱۳۹۶) نشانگر این است که آموزش مهارت های ارتباطی میتواند موجب بهبود سطح سازگاری تحصیلی دانش آموزان شود. همچنین شریعت باقری، (۱۳۹۷)، نیز به نتایج مشابهی دست یافتند. همچنین اردلان و حسین چاری (۱۳۹۰) نیز دریافتند که سازگاری تحصیلی قابل پیشبینی بر اساس میزان مهارت های ارتباطی افراد است. سازگاری اجتماعی به عنوان یک شاخص روانشناختی دربرگیرنده قالب ها و مهارت های اجتماعی، علائق اجتماعی، روابط خانوادگی، تحصیلی و اجتماعی می باشد (ژانگ و همکاران ۲۰۱۹).

با توجه به آنچه گفته شد و اهمیت و لزوم پژوهش بیشتر در زمینه بررسی این سازه در میان افراد تیزهوش به خصوص افرادی که در سنین پایین تر و زودتر وارد دانشگاه شده اند و اینکه در آینده چه سرنوشتی داشته اند، موضوع مهمی است. چرا که ورود زود هنگام این افراد به دانشگاه از آن جهت که فرد از نظر علمی سریع تر پیشرفت داشته باشد، اما برخی موقعیت های اجتماعی، روابط و پیامدهای مطلوب یا نامطلوب ناشی از قرار گرفتن در موقعیتی که از نظر عاطفی - رفتاری وی را تحت تاثیر قرار می دهد، می تواند بر جنبه های مختلف زندگی وی

معنویت اخیراً به عنوان یکی از جنبه های کلیدی زندگی بشر شناخته شده است. به عنوان آگاهی که اجازه می دهد تعریف می شود یک فرد در مورد زندگی، مبدا و مقصد خود فکر کند، که می تواند تأثیر قابل توجهی بر سلامتی داشته باشد، طول عمر و بیماری (ابدولا و دیگران ۲۰۱۹).

ظرفیت تحمل استرس زندگی را افزایش می دهد و به آنها انگیزه می دهد تلاش بیشتر برای یافتن راه حل و مقابله با مشکلات (رابینسون و همکاران ۲۰۱۶) و (سودیفا و تبریزی ۲۰۲۰) تحقیقات نشان داده است که سطح بالاتر معنویت در زندگی می تواند باعث افزایش شادی و رضایت از زندگی شود. به افراد اجازه می دهد تا با مشکلات زندگی کنار بیایند (حیدری و همکاران ۲۰۱۷) و (لی و کاواچی ۲۰۱۹) و (وایت و همکاران ۲۰۱۱) شادی یک احساس شخصی مثبت و متغیر است که تحت تأثیر وضعیت روانی فرد قرار می گیرد. عوامل درونی و خوش بینی نسبت به رویدادها (دفرهود و همکاران ۲۰۱۴).

شادی و نشاط و بهره هوشی بالابه طور مستقل با پیامدهای سلامتی مثبت مرتبط هستند. نتایج پژوهش ها نشان داده است نشاط به طور قابل توجهی با IQ مرتبط است. کسانی که در پایین ترین محدوده ضریب هوشی قرار دارند، کمترین سطح شادی را در مقایسه با گروه بالاترین ضریب هوشی تجربه می کنند و کسانی که ضریب هوشی پایین تری دارند نسبت به کسانی که ضریب هوشی بالاتری دارند کمتر خوشحال هستند (علی و همکاران ۲۰۱۳).

همبستگی بین هوش هیجانی و هوش عمومی توسط چندین محقق مورد بررسی قرار گرفت. با این حال، نتایج این مطالعات کاملاً متناقض بوده است به عنوان مثال، مارتینز-روبویو و همکاران (۲۰۱۴) دریافتند که هیچ رابطه مستقیمی بین هوش هیجانی و هوش عمومی وجود ندارد، در حالی که لام و کربی (۲۰۰۲) دریافتند که هوش هیجانی عملکرد فردی و مبتنی بر شناخت را بیش از

تحصیل در دانشگاه سراسری و موفقیت تحصیلی دانشگاهی و نداشتن سابقه بیماری جسمانی یا روانی بویژه پس از ورود به دانشگاه که عملکرد فرد را تحت الشعاع قرار داده باشد یا به تاخیر انداخته باشد. پژوهشگر در پژوهش حاضر برای گردآوری داده های پژوهش علاوه بر فرم مشخصات فردی، از پرسشنامه نشاط معنوی افروز (۱۳۹۵) و پرسشنامه هوش هیجانی - اجتماعی بار-اون (بزرگسالان) (۱۹۸۰) استفاده نمود. ابتدا از مطالعات کتابخانه‌ای جهت اشراف به موضوع بهره گرفته‌ایم، بعد با استفاده از روش نمونه‌گیری غیر تصادفی و در دسترس تعداد ۳۲ نفر از دانشجویان و دانش‌آموختگان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده‌اند و ۳۲ نفر از دانشجویان و دانش‌آموختگانی که از نظر سال ورود و معدل و نوع شغل تقریباً با نمونه اول هم‌تا بودند، انتخاب شد. پرسشنامه و پرسشنامه ویژگی‌های عمومی بین آن‌ها توزیع شد. بعد از تکمیل پرسشنامه‌ها جمع‌آوری و بعد در نرم‌افزار SPSS به صورت کدبندی وارد و تجزیه و تحلیل شد. داده‌های این پژوهش با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۲۲ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

در این پژوهش موازین اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. همچنین زمان تکمیل پرسشنامه‌ها ضمن تأکید به تکمیل تمامی سؤال‌ها، شرکت‌کنندگان در مورد خروج از پژوهش در هر زمان و ارائه اطلاعات فردی مختار بودند و به آن‌ها اطمینان داده شد که اطلاعات محرمانه میماند و این امر نیز کاملاً رعایت شد. پژوهش حاضر با کد اخلاق IR.IAU.TMU.REC.1400.801 ثبت شد.

یافته‌ها

تعیین میزان نشاط معنوی و خرده‌مقیاس‌های آن

در دو گروه

برای توصیف نشاط معنوی و خرده‌مقیاس‌های آن در دو گروه از میانگین و انحراف استاندارد استفاده شد و برای تعیین میزان نشاط معنوی و خرده‌مقیاس‌های آن در دو

اثرات گوناگونی داشته باشد (افروز، ۱۳۹۶). بنابراین با توجه به مطالب ارائه شده، اهمیت و ضرورت پژوهشی در بررسی نشاط معنوی و مهارت‌های ارتباطی دانشجویان مشهود است. لذا هدف از پژوهش حاضر، بررسی نشاط معنوی و مهارت‌های ارتباطی دانشجویان و دانش‌آموختگان تیزهوش با ورود به دانشگاه قبل از ۱۵ سالگی بود.

مواد و روش‌ها

روش پژوهش حاضر از نظر هدف بنیادی و از نظر روش اجرا با توجه به ماهیت موضوع (مقایسه نشاط معنوی بین دانشجویان و دانش‌آموختگان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده‌اند با افرادی که بدون جهش درس خوانده‌اند) علی-مقایسه‌ای بین دو گروه جامعه آماری می‌باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل دو گروه بود. گروهی از دانشجویان و دانش‌آموختگان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده‌اند و گروه دیگر افرادی که بدون جهش درس خوانده‌اند. جهت شناسایی تیزهوشان از بنیاد ملی نخبگان، سازمان استعداد تحصیلی و استعلام از طریق هماهنگی و شناسایی با کمک وزارت علوم استفاده خواهد شد. همچنین، در گروه عادی نیز جامعه شامل، کلیه افرادی است که در سن مرسوم وارد دانشگاه شده‌اند یا از نظر سنی و پیشرفت تحصیلی (معدل) در یک محدوده قرار دارند و در شرایط فعلی با تیزهوشان در یک محیط شغلی کاری کنند. در این پژوهش از روش نمونه‌گیری غیرتصادفی و در دسترس برای انتخاب افراد گروه نمونه استفاده شد. تعداد ۳۲ نفر از دانشجویان و دانش‌آموختگان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده‌اند و ۳۲ نفر از دانشجویان و دانش‌آموختگانی که از نظر سال ورود و معدل و نوع شغل تقریباً با نمونه اول هم‌تا بودند، انتخاب شد.

ملاک‌های ورود به پژوهش نیز به شرح زیر می‌باشد: هوش بالاتر از میانگین (حداقل دو انحراف استاندارد)، ورود به دانشگاه در سن حدود ۱۵ سال

مقایسه میانگین هر خرده مقیاس و نمره کل، تعداد سوال آن در ۱/۵ ضرب و از آزمون t تک نمونه ای استفاده می شود. مثلاً برای خرده آزمون باورها متوسط مورد انتظار ۳۰ می شود (۳۰=۲۰×۱/۵). نتایج در جدول زیر آمده است.

گروه با توجه با اینکه پاسخ های هر سوال در پرسشنامه به شکل چهار گزینه ای است که به صورت کاملاً مخالفم=۰ تا کاملاً موافقم=۳ نمره گذاری می شود متوسط مورد انتظار امتیازات در هر سوال برابر با ۱/۵ می شود، بنابراین جهت

جدول ۱. میانگین و انحراف استاندارد نشاط معنوی و خرده مقیاسهای آن در دو گروه

Table 1. Mean and standard deviation of spiritual vitality and its small scales in two groups

گروه عادی		گروه تیزهوشان		نمره معیار	تعداد سوال	نشاط معنوی و خرده مقیاس های آن		
sig	t	انحراف استاندارد	میانگین			sig	t	انحراف استاندارد
.۰۰۱	۵.۷۱۸	۵,۱۸	۴۰,۳۷	.۰۰۱	۳۰	۶,۳۱	۵۲,۷۴	باورها
.۰۰۱	۱۲.۲۳۵	۷,۳۴	۹۹,۴۱	.۰۰۱	۶۰	۹,۱۹	۱۱۰,۴۱	احساس و رفتار
.۰۰۱	۸.۱۵۳	۱۰,۲۶	۱۳۹,۷۸	.۰۰۱	۹۰	۱۲,۷۶	۱۶۵,۱۵	نشاط معنوی

بین خرده آزمون های نشاط معنوی، در هر دو گروه خرده آزمون احساس و رفتار بیشتر و خرده آزمون باورها کمتر بود.

باتوجه به جدول فوق و مقادیر t میانگین نشاط معنوی و خرده مقیاس های آن در دو گروه به صورت معناداری از متوسط مورد انتظار بیشتر بود. ولی مقادیر t برای گروه تیزهوشان از گروه عادی بیشتر بود. با توجه به مقادیر t از

جدول ۲. آزمون کلموگروف اسمیرنوف برای بررسی توزیع متغیرهای پژوهش

Table 2. Kolmogorov-Smirnov test to check the distribution of research variables

گروه عادی		گروه تیزهوشان		متغیرها
Sig	Kolmogorov-Smirnov	Sig	Kolmogorov-Smirnov	
.۰۰۸۶	۱.۰۲۰	.۰۷۸	۱.۱۹۹	نشاط معنوی

برای بررسی اینکه آیا نشاط معنوی در دو گروه تفاوت دارد یا نه. چون متغیر مستقل دارای دو سطح (گروه تیزهوشان و عادی) و متغیر وابسته یعنی نشاط معنوی در دو گروه با توزیع نرمال تفاوت معناداری نداشت. از آزمون پارامتریک t برای گروه های مستقل استفاده شد. ابتدا برای بررسی یکسانی واریانس نشاط معنوی در دو گروه از آزمون لوین استفاده شد.

با توجه به نتایج، چون احتمال معناداری آزمون لوین برای نشاط معنوی بیشتر از ۰/۰۵ بود. می توان نتیجه گرفت واریانس نشاط معنوی در دو گروه تیزهوشان و عادی تفاوت معناداری ندارد. نتایج آزمون t برای مقایسه میانگین نشاط معنوی در دو گروه در جدول زیر نشان داده شده است.

همانطور که نتایج جدول ۲ نشان می دهد، سطح معناداری آزمون کلموگروف اسمیرنوف برای نشاط معنوی در گروه تیزهوشان و عادی بیشتر از ۰/۰۵ بود. بنابراین توزیع متغیرهای فوق با توزیع نرمال تفاوت معنادار ندارد و برای پاسخ به فرضیه های پژوهش از آزمون های پارامتریک استفاده می شود.

فرضیه اول: نشاط معنوی دانشجویان و دانش آموختگان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده اند، با افراد عادی تفاوت دارد.

فرض صفر: نشاط معنوی دانشجویان و دانش آموختگان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده اند، با افراد عادی تفاوت ندارد.

فرض خلاف: نشاط معنوی دانشجویان و دانش آموختگان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده اند، با افراد عادی تفاوت دارد.

جدول ۳. نتایج آزمون تی مقایسه میانگین نشاط معنوی در دو گروه

Table 3. The results of the t-test comparing the average spiritual vitality in the two groups

آزمون تی		میانگین		متغیر	
p.value	df	t	گروه عادی		گروه تیزهوشان
.۰۰۱	۶۲	۱۱.۴۰۵	۷۸.۱۴	۱۶۵.۱۵	نشاط معنوی

برای بررسی اینکه آیا مهارت های ارتباطی در دو گروه تفاوت دارد یا نه. چون متغیر مستقل درای دو سطح (گروه تیزهوشان و عادی) و متغیر وابسته یعنی مهارت های ارتباطی در دو گروه با توزیع نرمال تفاوت معناداری نداشت. از آزمون پارامتریک t برای گروه های مستقل استفاده شد. ابتدا برای بررسی یکسانی واریانس مهارت های ارتباطی در دو گروه از آزمون لوین استفاده شد. با توجه به نتایج، چون احتمال معناداری آزمون لوین برای مهارت های ارتباطی بیشتر از ۰/۰۵ بود. می توان نتیجه گرفت واریانس مهارت های ارتباطی در دو گروه تیزهوشان و عادی تفاوت معناداری ندارد. نتایج آزمون t برای مقایسه میانگین مهارت های ارتباطی در دو گروه در جدول زیر نشان داده شده است.

با توجه به این که، احتمال معناداری آزمون تی برای مقایسه میانگین نشاط معنوی در دو گروه کمتر از ۰/۰۵ بود. می توان نتیجه گرفت میانگین نشاط معنوی در گروه تیزهوشان به صورت معناداری بیشتر از گروه عادی بود. بنابراین فرضیه پژوهش تأیید می شود. فرضیه دوم: مهارت های ارتباطی دانشجویان و دانش آموزان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده اند، با افراد عادی تفاوت دارد. فرضیه سوم: مهارت های ارتباطی دانشجویان و دانش آموزان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده اند، با افراد عادی تفاوت ندارد. فرضیه چهارم: مهارت های ارتباطی دانشجویان و دانش آموزان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده اند، با افراد عادی تفاوت دارد.

جدول ۴. نتایج آزمون تی مقایسه میانگین مهارت های ارتباطی در دو گروه

Table 4. T-test results comparing the mean of communication skills in two groups

آزمون تی		میانگین		متغیر	
p.value	df	t	گروه عادی		گروه تیزهوشان
.۰۰۶	۶۲	۴.۲۰۱	۶۲.۱۵	۷۵.۴۷	مهارت های ارتباطی

سالگی وارد دانشگاه شده اند، با افراد عادی تفاوت دارد. چون متغیر مستقل درای دو سطح (گروه تیزهوشان و عادی) و متغیر وابسته یعنی نشاط معنوی در دو گروه با توزیع نرمال تفاوت معناداری نداشت. از آزمون پارامتریک t برای گروه های مستقل و برای مقایسه واریانس نشاط معنوی در دو گروه از آزمون لوین استفاده شد. نتایج آزمون لوین نشان داد واریانس نشاط معنوی در دو گروه تیزهوشان و عادی تفاوت معناداری نداشت (سطح معناداری بیشتر از ۰/۰۵ بود). نتایج آزمون تی بیانگر این

با توجه به این که، احتمال معناداری آزمون تی برای مقایسه میانگین مهارت های ارتباطی در دو گروه کمتر از ۰/۰۵ بود. می توان نتیجه گرفت میانگین مهارت های ارتباطی در گروه تیزهوشان به صورت معناداری بیشتر از گروه عادی بود. بنابراین فرضیه پژوهش تأیید می شود.

بحث و نتیجه گیری

در فرضیه اول پژوهش مبنی بر اینکه «نشاط معنوی دانشجویان و دانش آموزان تیزهوشی که پیش از ۱۵

دیگران و جهان پیرامون ایجاد می کنند، می دانند. بر اساس تعاریف فوق می توان چنین استنباط کرد که هدف معنویت یکپارچه کننده همه جنبه های زندگی و تجربه بشر است؛ زیرا معنویت و احساس معنا، رضایت و هدف از زندگی را شامل می شود و همدلی فرد با جامعه را توضیح داده، کلیت را پرورش میدهد و موجب پرورش رابطه فرد با خدا، خود، دیگران و تعامل بهتر با محیط می شود.

در فرضیه دوم مبنی بر اینکه «مهارت های ارتباطی دانشجویان و دانش آموختگان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده اند، با افراد عادی تفاوت دارد.» چون متغیر مستقل درای دو سطح (گروه تیزهوشان و عادی) و متغیر وابسته یعنی مهارت های ارتباطی در دو گروه با توزیع نرمال تفاوت معناداری نداشت. از آزمون پارامتریک t برای گروه های مستقل و برای مقایسه واریانس مهارت های ارتباطی در دو گروه از آزمون لوین استفاده شد. نتایج آزمون نشان داد و واریانس مهارت های ارتباطی در دو گروه تیزهوشان و عادی تفاوت معناداری نداشت (سطح معناداری بیشتر از ۰/۰۵ بود). نتایج آزمون تی بیانگر این بود که، میانگین مهارت های ارتباطی در گروه تیزهوشان به صورت معناداری بیشتر از گروه عادی بود. لذا نتایج بدست آمده در این پژوهش فرضیه تحقیق مبنی بر اینکه مهارت های ارتباطی دانشجویان و دانش آموختگان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده اند، با افراد عادی تفاوت دارد تأیید شد. نتایج احمدی و افروز (۱۳۹۱)، کاکائی و همکاران (۱۴۰۱)، نفرجی و یوسفی (۱۴۰۰)، سجادی پور و یآوری (۱۳۹۹)، کریمیان، بردبار و علیزاده (۱۳۹۷)، فتحی مرد و اخوت (۱۳۹۷)، کاظمیان مقدم و همکاران (۱۳۹۷)، سایر، باوزمن، ناتسان و پریاسیروادی (۲۰۱۵) با نتایج این پژوهش همخوانی داشت. مهارت های ارتباطی، توانایی های اختصاصی هستند که به افراد کمک میکنند تا در پیامهایی که به صورت نمادین به شخص دیگر میرسانند، باکفایت عمل کنند و احساسات مثبت و لذت بخشی در طرف مقابل ایجاد نمایند. مهارت توانایی انجام یک کار، با نتایج

بود که، میانگین نشاط معنوی در گروه تیزهوشان به صورت معناداری بیشتر از گروه عادی بود لذا نتایج بدست آمده در این پژوهش مبنی بر اینکه نشاط معنوی دانشجویان و دانش آموختگان تیزهوشی که پیش از ۱۵ سالگی وارد دانشگاه شده اند، با افراد عادی تفاوت دارد تأیید شد. نتایج پژوهش های افروز و همکاران (۱۳۹۸)، افروز و همکاران (۱۳۹۷)، عراقیان مجرد، حیدری گرجی و یعقوبی (۱۴۰۰)، کاشانی و همکاران (۱۳۹۹)، رستمی و دیگران (۲۰۲۱)، کهنسال و همکاران (۱۳۹۸)، کهنسال و همکاران (۱۳۹۸)، سایر، باوزمن، ناتسان و پریاسیروادی (۲۰۱۵)، محمودی و کدیور (۱۳۹۸) با نتیجه این پژوهش همخوانی داشت. نشاط معنوی، رضایت عمیق و لذتی است که در زیر همه امواج سطحی زندگی روزمره وجود دارد. این همان ایمان و شکر است که از درون نشأت میگیرد. رشد یافتن از خلال پستی و بلندی های زندگی است. از آنجایی که نشاط، تحرک، پویایی، شادابی از ویژگی های نسل امروز است و موافق طبع و مقتضیات فطری اوست، خمودگی، سستی، انزوا، بی تحرکی، غمناکی، پژمردگی، آفت بزرگ و مانع عظیم رشد و شکوفایی و خلاقیت و کارآمدی نسل جوان می باشد. مطالعه معنویت از جنبه های زیادی برای جوامع مختلف ضروری به نظر می رسد؛ زیرا معنویت همواره از آغاز خلقت انسان زندگی وی را تحت الشعاع قرار داده است و بعد معنوی انسان و نشاط معنوی او با سایر ابعاد سلامت در ارتباط و تأثیرگذار است و این مهم باید برای ارتقای سلامت مورد توجه قرار گیرد. اگر کانون توجه علمی در قرن بیستم میلادی «محیط خارج» بوده است در قرن بیست و یکم توجه علمی به درونانسان معطوف شده است. برخی از صاحب نظران نشاط معنوی را وضعیتی هدفمند و معنادار از حیات انسانی که حاصل ایمان و اعتقاد و ارتباط فرد به قدرت و کمال لایتنهای الهی و زندگی ابدی پس از مرگ است و منجر به ایجاد امید، رضایتمندی، اطمینان قلبی، آرامش و داشتن قلب سلیم در فرد و رستگاری در دنیا و آخرت شده و ارتباط پویای مبتنی بر مکارم اخلاق، عشق و محبت با خود،

Afroz, Gholam Ali and Kamkari, Kambiz. (1394). Intelligence and creativity, Tehran: University of Tehran: *Entesharat Institute*. [In Persian]

Afroz, Gholam Ali, Tabesh, Mohaddeh and Qasimzadeh, Sogand, 2017, the relationship between the age of entering the first grade of primary school with academic progress, creativity and spiritual vitality in gifted students, *the fifth national school psychology conference, Tehran*. [in persian]

Amiri, Fatemeh, and Viskarmi, Hassan Ali, and Sephouni, Mohammad Ali. (2018). The effectiveness of mindfulness therapy on anxiety and emotional regulation of gifted students in the first year of high school. *Empowerment of exceptional children, 10(2), 137-148*. [in persian]

Ilukhani, Razieh, Kamranipour, Masouma, Gholami Javadieh, Azam, Bagherizadeh, Mitra. (2018). Definition of vitality and practical solutions in promoting social vitality. *Behorz Quarterly. 30(103), 54-58*. [in persian]

Tamizhifar, Rehane. (2013). Social vitality: Sociological analysis of factors affecting the social vitality of Isfahan city. *Publisher: Islamic Propaganda Office of Qom Seminary*.

Tavaklizadeh, Jahanshir. Razzaz Mashhadhi, Zahra. Tagvi Behbahani, Seyed Majid. (1390). Happiness from the point of view of Molavi and positive psychologists. *Publisher: Ghalam*. [in persian]

Anbari, M. (2011). Investigating the fields and solutions of social vitality in Iran, Tehran: *Supreme Council of Cultural Revolution*. [in persian]

Kadampour, A., Amirian, L., and Khodayi, S. (2017). The effect of critical thinking training on the attitude towards creativity and intellectual vitality of medical students.

تعیین شده و غالباً در مدت زمان و انرژی مشخصی می باشد. مهارت ها اغلب می توانند به مهارت های عمومی و دامنه خاص تقسیم شوند. افراد برای مشارکت در اقتصاد مدرن به طیف گسترده ای از مهارت ها نیاز دارند. از طریق فن آوری، رویکرد به محیط کار در حال تغییر است و افراد باید بتوانند با استفاده از برخی مهارت ها، خود را تغییر دهند. پژوهشها در این مورد نشان داده اند، انعطاف پذیری دانش آموزان تیزهوش باعث استفاده از مهارتهای متنوع می شود. دانش آموزان تیزهوش به دلیل هوش هیجانی بالاتر نسبت به دانش آموزان عادی، از نظر سازگاری عاطفی - اجتماعی و برقراری روابط سالم و سازنده با دیگران همانند سایر دانش آموزان یا بهتر از آنها هستند (افروز ۱۳۹۱) همچنین تعاملات رفتاری و عاطفی با سرزندگی تحصیلی ارتباط دارد. در رابطه بین سرزندگی تحصیلی و انتظارات و رفتارهای مربوط به یادگیری سه مورد از احساسات وجود دارد، فعال کننده مثبت (لذت بردن، امید و غرور)، دو عامل فعال کننده منفی (اضطراب و شرم) و دو احساس غیرفعال کننده منفی (بی حوصلگی و ناامیدی) وقتی فردی کاری را به صورت خودجوش انجام میدهد، نه تنها احساس خستگی و ناامیدی به او دست نمیدهد، احساس می کند که انرژی او افزایش نیز یافته است و توانایی مهارتهای روانی خود را ارتقاء می دهد. از جمله نقاط ضعف پژوهش می توان به محدود بودن جامعه آماری به دانشجویان و دانش آموختگان تیزهوش با ورود به دانشگاه قبل از ۱۵ سالگی همچنین محدودیت در انتخاب دانشجویان اشاره کرد. همچنین موضوع جامع و کاربردی پژوهش یعنی بررسی نشاط معنوی و مهارت های ارتباطی دانشجویان و دانش آموختگان تیزهوش با ورود به دانشگاه قبل از ۱۵ سالگی را می توان از نقاط قوت پژوهش دانست.

References

Afroz, Gholam Ali and Delir, Mojtabi (2015). Perfectionism in the family of gifted children. *Rooyesh 5 (4): 29-54*. [in persian]

- Haier R.J. The Neuroscience of Intelligence. Cambridge University Press; New York, NY, USA: 2016.
- Helliwell JF, Huang H, Wang S, Norton M. Social environments for world happiness. *World Happiness Report 2020*. 2020:13-45.
- Heydari, A, Meshkinyazd, A, Soudmand, P,. 2017. The Effect of Spiritual Intelligence Training on Job Satisfaction of Psychiatric Nurses, *Iranian journal of psychiatry*; 12(2): 128-133.
- Janis, Sharon. (2010). Secrets of spiritual happiness, published by night lotus book.
- Kansal, M., Palival, P. (2012). How the inner happiness generated through spirituality works as a fuel for success, *International Journal of Marketing, Financial Services & Management Research*, 1 (7), 54-6.
- Lee, MA, Kawachi, I. 2019. The keys to happiness: Associations between personal values regarding core life domains and happiness in South Korea. *PloS one*; 14(1): e0209821.
- Minor JS, Duchac NE. (2020). The experiences of elementary school counselors working with gifted students: Utilizing the ASCA national model. *Georgia School Counselors Association Journal*, 27: 69-81.
- Ozdemir DA, Isiksal Bostan M. (2021). Mathematically gifted students' differentiated needs: What kind of support do they need? *International Journal of Mathematical Education in Science and Technology*, 52(1): 65-83.
- Gardner, H., Kornhaber, M., & Chen, J. Q. (2018). The theory of multiple intelligences: Psychological and educational perspectives. In *The Nature of Human Intelligence* (pp. 116-129). Cambridge University Press.
- Scientific-research quarterly of innovation and creativity in humanities*. 7(4), 219-240. [in persian]
- Ghalabi, Fatemeh, Akhshi, Nazila, Social Participation and Social Vitality, *Applied Sociology*, Volume 26, Number 59, Number 3, Fall 2014. [in persian]
- Abdulla Alabbasi AM, Hafsyas ASM, Runco MA, AlSaleh A. (۲۰۲۱) (Problem Finding, Divergent Thinking, and Evaluative Thinking Among Gifted and Nongifted Students. *Journal for the Education of the Gifted*. 2021;44(4):398-413.
- Abdulla, A, Hossain, M, Barla, C, 2019. Toward Comprehensive Medicine: Listening to Spiritual and Religious Needs of Patients. *Gerontol Geriatr Med*, 5(2): 233-372.
- Ali, A., Ambler, G., Strydom, A., Rai, D., Cooper, C., McManus, S, Hassiotis, A. (2013). The relationship between happiness and intelligent quotient: The contribution of socio-economic and clinical factors. *Psychological Medicine*, 43(6), 1303-1312.
- Armon, G., Melamed, S., & Shirom, A. (2012). The Relationship of the Job Demand-Control-Support Model with Vigor across Time: Testing for Reciprocity. *Applied Psychology: Health and Well-Being*. 4(3), 276-298.
- Damiano R, DiLalla L, Lucchetti G, Dorsey J. 2017. Empathy in Medical Students Is Moderated by Openness to Spirituality. *Teaching and learning in medicine*; 29(2): 188-195.
- Dfarhud, D, Malmir, M, Khanahmadi, M. 2014. Happiness & Health: The Biological Factors- Systematic Review Article. *Iranian journal of public health*; 43(11): 1468-1477.

- Sodeify, R, Tabrizi F,. 2020. Midwifery. Nursing Students' Perceptions of Effective Factors on Mental Health: A *Qualitative Content Analysis*; 8(1): 34-48.
- Weber, S. R., & Pargament, K. I. (2014). The role of religion and spirituality in mental health. *Curr Opin Psychiatry*, 27(5), 358-363.
- White, M, Peters, R, Schim, S, 2011. Spirituality and Spiritual Self-Care: Expanding Self-Care Deficit Nursing Theory. *Nursing Science Quarterly*; 24(1): 48-56.
- Zhang, Y., Jiang, G., Sun, Y., Zhao, X., & Yu, X. (2019). Adaptation of the Communication Skills Attitude Scale (CSAS) to Surgical Residents in China. *Journal of surgical education*, 76(2), 329-336.
- Pahor. A., Stavropoulos, T., Jaeggi, S. M., & Seitz, A. R. (2019). Validation of a matrix reasoning task for mobile devices. *Behavior Research Methods*. 51(5). 2256-2267.
- Robinson, M, Thiel, M, Shirkey, K, Zurakowski, D, Meyer, E, 2016. Efficacy of Training Interprofessional Spiritual Care Generalists, *Journal of palliative medicine*; 19(8): 814-821.
- Ruhl , C. (2020. July 16). Intelligence: definition. theories and testing. *Simply Psychology*.
- Smith CK, Wood SM. (2020). Supporting the career development of gifted students: New role and function for school psychologists. *Psychology in the Schools*, 57(10): 1558-1568.